

GULPEN/LEMIERS

**STICHTING CATHARINAKAPEL
LEMIERS
VEREERD MET GULPENER DUIM 2021**
-door Jef Bonten-

Het was zondagmiddag 12 september onder stralende hemel, waar de Gulpener speciaalbiere in de openlucht voor het nieuwe brouwhuis extra goed smaakten, een bijzondere dag tijdens de uitreiking van stimuleringsprijs 'Gulpener Duim 2021'. Niet alleen vanwege de innovatieve locatie, waarmee deze familiebrewerij tijdens de 18e jaarlijkse uitreiking nieuwe inmid-dels erkende maatstaven zet, maar ook vanwege de keuze voor een in het oog springende (vrijwilligers)-project: het middel-eeuwse zadelkerkje in Oud Lemiers. Waar de Zuid-Limburgse schilder Hans Truijen (1928-2005) in 1978 met speelse figuratie en soms fel kleurgebruik zijn verwantschap met COBRA ten beste gaf. Enerzijds een zonnige poëtische instelling, anderzijds ook met zuivere spontaniteit een virtueuze hemelbestorming creërend.

De Stichting Gulpener Duim, bestaande uit Stan Spauwen, Ruud Verhoeven, Jo van der Meij, Diana Sleijpen, Noortje Ramstorfer en Jan Paul Rutten (voorzitter) komt altijd tot een verrassende voordracht, zoals ook in dit tweede coronajaar.

De prijs bestaat jaarlijks uit een fraaie ruw-houten herinneringsduim, en een geldbedrag van € 1250,-. Die ieder jaar ten deel valt aan een bijzonder vrijwilligersinitiatief op sociaal-maatschappelijk of cultureel gebied in Gulpen-Wittem, en de laatste 9 jaar ook in de Lijn-50 Cittaslow-gemeenten Eijsden-Margraten of Vaals.

Doorgaans zijn de Hopfeesten in Reijmers-tok de locatie, waar de officiële overhandiging van de Gulpener Duim op zondag 12 september haar beslag krijgt. Bij de familie Wouters aldaar werd zondag weliswaar in Reijmerstok hop geplukt, maar het traditionele feest eromheen moest door Corona ook dit jaar geschrapt worden... Het stichtingsbestuur hield vast aan de datum én traditie van de hoppluk, maar week voor de locatie uit naar het plein voor het moderne brouwhuis. Goed voor de kennismaking én in het besef dat het vrijwilligerswerk onder druk staat, maar dat diezelfde vrijwilligers een hoppluim op hun hoed of revers verdienen.

UNANIEME SELECTIE

Jan Paul Rutten, directeur van de Gulpener Bierbrouwerij BV kwam in zijn optimistische speech onmiddellijk tot het slaan van spijkers met koppen: "We hebben ons oog laten vallen op een culturele stichting die in de culturele hoek zit. We hebben daar niet lang over na hoeven denken, we hadden een stuk of 20 gegadigden voor de prijs, maar de winnaar kwam toch heel snel boven drijven: de Stichting Catharina Kapel Lemiers!" Applaus klonk op van de Vrienden van de Gulpener en vooral van één speciale tafel: die van de Stichting Catharina Kapel Oud Lemiers.

De brouwerijdirecteur vervolgt: "Deze stichting zorgt voor een heel mooi stukje erfgoed van ons land. De Catharina Kapel is een romaans kapelletje uit de 12e eeuw, een jaar of 800 onderweg, een stuk langer dan onze brouwerij. Er is in de jaren '70 een grote renovatie geweest en toen zijn er ook hele mooie, bijzondere muurschilderingen in deze kapel aangebracht. Die zijn door Hans Truijen in 1978 op de muur gezet. Het zijn niet zomaar muurschilderingen, dit zijn muurschilderingen die je wellicht vandaag nog met enige schroom in de kapel op de muur zou zetten." (De voormalige schilderende en glazenierende kasteelheer van kasteel Retersbeek (1928-2005) bij Klimmen hoefde dit niet meer bij leven te beluisteren, Jef B).

Jan Paul Rutten ging onverstaanbaar verder: "De stichting zorgt voor instandhouding van de kapel zelf en van deze muurschilderingen, die heel veel onderhoud nodig hebben. Daar is het nodige geld voor nodig. Daar zorgt deze stichting voor. Ze geven daarvoor rondleidingen in de kapel, ze organiseren activiteiten en er wordt op die manier voldoende opgehaald. Dat is begonnen in 1979 toen Peter Bodelier, de erevoorzitter van het stel, daar begon als eerste om rondleidingen te geven.

Wij hebben gedacht en gevonden dat deze speciale vrijwilligersorganisatie, die al 40 jaar lang zorgt voor dit fantastische object, dag in – dag uit in touw is daarvoor, heel veel respect daarvoor verdient! Men heeft zich ook door Corona heen weten te worstelen, wat een hele moeilijke tijd is geweest voor deze stichting, want weinig bezoek en weinig rondleidingen, maar toch staat men er weer. De stichting heeft haar activiteiten opnieuw opgepakt: heel veel respect daarvoor."

Dan is het de hoogste tijd om de 94-jarige erevoorzitter Peter Bodelier naar voren te roepen. Dit in gezelschap van Margot Hofman voor het in ontvangst nemen van de oorkonde met het stimulerende prijsbedrag van 1250 euro als beloning.

Peter Bodelier verzorgt nu al 43 jaar officiële rondleidingen, en voordat de stichtingsvorm was bereikt was hij ook al een 15-tal jaar privé als pionier op dit informatieterrein actief. Aan stoppen lijkt hij, leunend op een stok, nog niet toe te zijn: "Ik ga er nog mee door, zolang ik het fysiek aankan."

Jan Paul Rutten noemde enkele opvallende details van de jongste editie van de 18e Gulpener Duim anno 2021: "Die is deze keer gemaakt van bronsgroen eikenhout uit de Limburgse heuvels, de Duim zelf is in het blauw gemaakt met de resten van onze Chateau Neubourg etiketten. Ik overhandig hem u met veel respect en veel dank voor alle inzet van de stichting. En vergezeld van een stimuleringsbedrag van 1250 euro om een goed doel te verwezenlijken en voor het onderhoud voor de mooie dingen in deze kapel."

Peter Bodelier, luid en duidelijk: "Hartelijk dank!" En mede-stichtingslid Margot Hofman op haar beurt, na de overhandiging van de oorkonde waarop het bedrag vermeld staat: "Ook hartelijk dank. We willen eveneens de initiatiefnemer die ons heeft voorgedragen ontzettend bedanken. Het is een ondersteuning voor alle vrijwilligers die bij ons werken, die echt dag in – dag uit voor ons klaarstaan en zorgen dat die kapel heel schoon blijft."

KORT GESPREKJE MET 94-JARIGE EREVOORZITTER

Peter Bodelier, veilig neergedaald naast zijn echtgenote aan de stichtingsbestuur tafel: "Als hoogbejaarde hoop je zo iets unieks nog eens te mogen meemaken, maar

GULPEN/LEMIERS (vervolg)

eigenlijk had ik dit niet meer voor mogelijk gehouden. Ook omdat het buiten de gemeente Gulpen-Wittem gebeurt. Maar

Lemiers is toch een terechte keuze in mijn ogen. Nee, ik heb er geen kaarsje voor hoeven opsteken. Ik vind het nochtans een geweldig initiatief van de Gulpener Bierbrouwerij, die 1250 euro geregeld heeft voor onze monumentenwacht controle uit Weert, ook inzetbaar tegen vochtschade, regelmatige reparaties, enzovoorts. Gelukkig zijn onze voorzorgsmaatregelen thans beter dan vroeger, maar regelmatig toezicht is toch beslist noodzakelijk. Veel mensen denken dat de recente watersnoodramp ook onze kapel heeft geteisterd. Maar de schade valt mee. Want om de kapel hebben we gelukkig uit voorzorg een geul gegraven, waardoor het water kon wegvloeien. Een soortement ondergrondse bunker om die kapel heen, waardoor het water over dat plein de beek in kan lopen. Wat tenslotte ook nog vermeld zou moeten worden is dat ik tegenwoordig hulp krijg van enkele andere gidsen, zoals Marjo Büse, mijn broer Frans Bodelier en Margot Hofman. Ook Jo Ruijters moet nog in ander verband genoemd worden."

KLEINOD KOESTEREN EN PROMOTEN

In een toelichting vermeldt de Gulpener Duim stichting nog: "De "Auw Kapel", zoals de Catharinakapel in de volksmond wordt genoemd, stamt uit de 12e eeuw en is van oorsprong een Romaans zaalkerkje, dat tot 1896 gebruikt werd. Daarna is het vaker als opslag gebruikt en vonden er bijvoorbeeld verenigingsactiviteiten in plaats. Rond 1977 werd de kapel opnieuw opgeknapt met het idee haar weer in gebruik te nemen. Het sluitstuk van deze renovatie was de muurschildering door Hans Truijen in 1978. Van het in gebruik-nemen is niets gekomen; na de beschildering bleef de kapel weer leeg en ongebruikt.

In 1979 begon Peter Bodelier er rondleidingen te geven. Rondom hem vormde zich een groepje dat de instandhouding van de kapel tot zijn roeping maakte, met de instandhouding van de muurschilderingen als speciaal zorgenkind. Deels door de gebruikte technieken en ondergrond, deels door de onverwarmde status van het gebouw, ging er erg veel tijd en geld zitten in restauratie en onderhoud. De stichting verzamelde dat geld met niet aflatende ijver via rondleidingen en fondsenwerving, verhuur, donaties. De schare fans groeit weliswaar maar uiteraard heeft de coro-

natijd grote gaten geslagen in hun restauratiebegroting. Desalniettemin staan ze, na de lockdown, weer vol in de stijfbeugels om met hernieuwde energie hun kleinod te koesteren en te promoten, waar dat binnen de maatregelen weer wél kan. Daarmee staan ze voor het bestuur van de stichting Gulpener Duim model voor de noeste volharding en ijver waarmee menig vrijwilligersinitiatief tegen de coronastroom in roeit."

MEER VOORBEELDEN VAN LIJN-50 TOEKENNINGEN

De laatste negen jaar blijkt de Gulpener Duim ook buiten de gemeente Gulpen-Wittem, in de andere twee Lijn-50 gemeentes Eijsden-Margraten en Vaals als doelgemeenten en zelfs elders toegekend te worden. In een ogenschijnlijke uitbreiding van het zoekgebied.

Noemen we daarvan: IVN Vijlen, Ride4Fun Heuveland, stichting 'Vrienden van Pieterke' in Eijsden, Jeugd- en Jongerenwerk Pandores in Noorbeek, de stichting VUUR uit Vaals en de stichting Buurtbus Valkenburg-Margraten.